

MEDITERANSKI KORIJENI FILOZOFIJE

Mislav Kukoč

Ovaj tematski blok, sastavljen od ukupno deset priloga, nastao je izborom priopćenja s međunarodnoga filozofskog i interdisciplinarnog simpozija *V. Mediteranski korijeni filozofije – uz 300. obljetnicu rođenja Ruđera Boškovića*, koji je održan u renesansnom zdanju Stare gradske vijećnice u Splitu, 24.–26. ožujka 2011. godine, kao *prvi znanstveni skup posvećen Boškoviću koji se održao u »godini Ruđera Boškovića« u nas i u svijetu*.

Dakle, jubilarni *V. Mediteranski korijeni filozofije* obilježili su 300. obljetnicu rođenja velikog hrvatskog i svjetskog filozofa i svestranog prirodoznanstvenika i humanista Ruđera Josipa Boškovića, rođenog u Dubrovniku 18. svibnja 1711. godine. Premda je ušao u europsku kulturnu povijest kao astronom, fizičar, matematičar, građevinar, arhitekt, geodet, arheolog, diplomat i pjesnik, Bošković je i danas najznamenitiji kao filozof prirode. Iako je za života stekao svjetsku slavu kao univerzalni znanstvenik, pišući svoja glavna djela na latinskom jeziku, te postavši članom mnogih akademija i najviših znanstvenih ustanova Engleske, Francuske, Italije i Austrije, Bošković je trajno ostao vezan uz Mediteran i svoj rodni Dubrovnik, o čemu svjedoči činjenica da se čitava života dopisivao na svom materinskom hrvatskom jeziku sa sestrom Anicom i braćom Barom i Božom. A u predgovoru svojega remek-djela *Theoria philosophiae naturalis* navodi da je, šecući po Rijeci Dubrovačkoj s prijateljem Marinom Sorokočevićem, došao na misao o mogućnosti sinteze Leibnizove i Newtonove koncepcije strukture materije. Sve to govori u prilog uvjerenju da su *Mediteranski korijeni filozofije* pravo mjesto za obilježavanje obljetnice ovoga znamenitog hrvatskog, mediteranskog, europskog i svjetskog filozofa i znanstvenika. A Boškovićeva je obljetnica na primjeren način na simpoziju obilježena

tematskom usmjerenošću odabranih priloga, među kojima su se prilozima tiskani u ovome tematskome bloku o različitim aspektima i dimenzijama Boškovićeve filozofskog, znanstvenog i literarnog djela potvrdili kao njegova *alfa* i *omega*.

U priopćenjima s jubilarnih *V. Mediteranskih korijena filozofije*, uz priloge koji osvjetljavaju univerzalni duh Ruđera Boškovića, obuhvaćen je široki spektar različitih aspekata standardnog tematskog okvira simpozija: od filozofijskog i kulturološkijskog problematiziranja pojma Mediterana, do promišljanja mediteranskih korijena svjetske i hrvatske filozofije u rasponu od antike do suvremenosti. U šest priloga koji će biti objavljeni u sljedećem broju *Metodičkih oglada* naglašuje se specifični fenomen mediteranskog interkulturalizma, odnos, dijalog i paralele različitih kulturnih, civilizacijskih, filozofskih i religijskih sastavnica osebnog multikulturalnog mediteranskog duha.